

Основні нормативні документи НБУ, прийняті протягом лютого 2026 року

Назва Постанови/документу	№	Дата прийняття	Сутність	Мета/вплив на БСУ
Про затвердження Змін до Положення про вимоги до системи корпоративного управління та системи внутрішнього контролю фінансової компанії	12	02.02.2026	Було внесено зміни до Положення, затвердженого постановою Правління НБУ №191 від 27.12.2023 Зміни передбачають, зокрема: • уточнення вимог до побудови системи внутрішнього контролю фінансової компанії відповідно до Глобальних стандартів внутрішнього аудиту; • оновлення підходів з організації системи управління ризиками щодо: ○ операційного ризику – для всіх фінансових компаній, що працюють із заставним майном; ○ кредитного ризику та ризику ліквідності – для фінансових компаній, які після введення в дію Закону України “Про факторинг” планують здійснювати діяльність з факторингу; • уточнення вимог до порядку передавання фінансовими компаніями ключових функцій (що не становлять суспільний інтерес) на аутсорсинг. Фінансовим компаніям необхідно привести свою діяльність у відповідність до встановлених вимог щодо наявності системи управління кредитним ризиком, операційним ризиком та ризиком ліквідності у строк до 30 липня 2026 року, а також у межах імплементації Глобальних стандартів внутрішнього аудиту: • провести самооцінку відповідності діяльності служби внутрішнього аудиту фінансової компанії вимогам Положення – до 31 березня 2026 року; • розробити / унести зміни до внутрішніх документів із питань внутрішнього аудиту – до 31 травня 2026 року; • привести діяльність служби внутрішнього аудиту фінансової компанії у відповідність до вимог Положення – до 30 вересня 2026 року.	Встановлення вимог до системи корпоративного управління та системи внутрішнього контролю фінансових компаній

Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України	13	03.02.2026	НБУ відповідно до Стратегії з розвитку кредитування (далі – Стратегії) запровадив комплексні зміни для удосконалення підходів до оцінки банками кредитного ризику Так, було внесено зміни до Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями (Постанов №351 від 30.06.2016), які, зокрема, передбачають: • перегляд значень коефіцієнтів імовірності дефолту боржників та параметрів моделей для оцінки їх фінансового стану з урахуванням результатів оцінки стійкості 2025 року та актуальної статистики, що сприятиме збільшенню лімітів кредитування бізнесу та іпотеки; • підвищення граничного розміру сукупного боргу за активами для здійснення оцінки кредитного ризику на груповій основі з метою розширення можливості банків застосовувати стандартизовані рішення, зменшення операційного навантаження та концентрацію зусиль на більш значущих проєктах; • встановлення особливостей оцінки кредитного ризику для фінансових компаній з урахуванням специфіки їх діяльності, що збільшує потенціал для їх фінансування; • включення до переліку прийняттого забезпечення аграрних нот та гарантій Національної установи розвитку, що розширить доступ суб'єктів мікро-, малого та середнього бізнесу, включаючи аграріїв, до кредитних ресурсів; • підвищення коефіцієнтів ліквідності забезпечення для майна, переданого банками у фінансовий лізинг, що стимулюватиме збільшення обсягу таких операцій. Крім того, змінами запроваджуються норми, спрямовані на забезпечення відповідності законодавству ЄС у частині своєчасної ідентифікації та адекватної оцінки кредитного ризику за роздрібними кредитами та незабезпеченими фінансовими зобов'язаннями. Також було внесено зміни до Положення про організацію процесу управління проблемними активами в банках України (Постанова НБУ №97 від 18.07.2019), зокрема в частині визнання / припинення визнання активів непрацюючими.	Сприяння розвитку кредитування та впровадження в Україні норм ЄС
Про схвалення Змін до Методичних рекомендацій щодо організації корпоративного управління в банках України	31-рш	03.02.2026	Змінами до Методичних рекомендацій щодо організації корпоративного управління в банках України(рішення правління НБУ N 814-рш від 3 грудня 2018) було імплементовано міжнародні принципи сталого розвитку, екологічної та соціальної відповідальності, що сприятиме більшому доступу банків та їхніх клієнтів до міжнародних програм фінансування. Банкам України до 31 липня 2026 року рекомендовано розробити / доопрацювати, затвердити та запровадити внутрішні документи з питань сталого розвитку	Більший рівень залучення міжнародних інвестицій у реальний сектор економіки.

<i>Рішення Комітету з питань нагляду та регулювання діяльності ринків небанківських фінансових послуг</i> Про відкликання ліцензії на здійснення діяльності кредитної спілки та виключення КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ "ЙВАН" з Державного реєстру фінансових установ	№ 21/81-рк	12.02.2026	Рішення про відкликання ліцензії було прийнято за заявою кредитної спілки	Виконання НБУ своїх обов'язків регулятора фінансово ринку
<i>Рішення Комітету з питань нагляду та регулювання діяльності ринків небанківських фінансових послуг</i> Про застосування до КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ "ПРИДНІПРОВ'Я" заходу впливу у вигляді відкликання ліцензії на здійснення діяльності кредитної спілки	№ 21/85-рк	16.02.2025	Причина прийняття рішення - невиконання КС "ПРИДНІПРОВ'Я" вимоги Національного банку України щодо надання необхідної інформації та документів, що перешкоджає Національному банку України належним чином здійснювати нагляд за діяльністю КС "ПРИДНІПРОВ'Я" з урахуванням ризик-орієнтованого підходу	Забезпечення стабільної роботи фінансового ринку
Про вилучення з готівкового обігу банкнот номіналами 1, 2, 5 та 10 гривень зразків 2003–2007 років та внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України з питань вилучення з обігу банкнот	14	17.02.2026	Документ передбачає виведення цих банкнот з обігу з 2 березня 2026 року. Вони перестають бути платіжним засобом, а розрахунки проводимуться лише відповідними монетами та банкнотами новіших зразків	Оптимізація готівкового обігу та заміну старих банкнот на більш сучасні та довговічні монети
<i>Рішення</i> Про віднесення акціонерного товариства "МОТОР-БАНК" до категорії неплатоспроможних	№ 48-рш/БТ	19.02.2026	Рішення ухвалене у зв'язку з невиконанням АТ "МОТОР-БАНК" письмової вимоги щодо подання до Національного банку доопрацьованого з урахуванням наданих зауважень Плану фінансового оздоровлення після віднесення Банку до категорії проблемних.	Підтримання стабільності фінансового ринку
<i>Рішення</i> Про віднесення АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК" до категорії неплатоспроможних	№ 49-рш/БТ	19.02.2026	Рішення ухвалене у зв'язку з невиконанням АТ "ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК" письмової вимоги щодо подання до Національного банку доопрацьованого з урахуванням наданих зауважень Плану фінансового оздоровлення після віднесення Банку до категорії проблемних.	Підтримання стабільності фінансового ринку

Про затвердження Змін до Інструкції про порядок придбання, зберігання, обліку, охорони, перевезення, використання і застосування бойової вогнепальної зброї та боєприпасів у Національному банку України	15	21.02.2026	Документом внесено зміни до Інструкції, затвердженої постановою Правління НБУ №229 від 11.05. 2010	Впорядкування питань придбання, зберігання, обліку, охорони, перевезення, використання і застосування бойової вогнепальної зброї та боєприпасів у НБУ для забезпечення належного рівня безпеки об'єктів НБУ
Про внесення зміни до рішення Правління Національного банку України від 23 листопада 2017 року № 752-рш	51-рш	23.02.2026	НБУ розширив перелік бенчмарк-облігацій внутрішньої державної позики, за рахунок яких банки мають змогу покривати частину обсягу обов'язкових резервів Так, із 24 лютого 2026 року до переліку бенчмарк-ОВДП додано ОВДП з ідентифікаційним номером UA4000238984, перше розміщення якого Міністерство фінансів України здійснило 10 лютого 2026 року.	Підтримання активності банків на аукціонах Міністерства фінансів України із розміщення ОВДП, що важливо для забезпечення фінансування державного бюджету виключно на беземісійній основі.
Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 23 грудня 2024 року № 158	16	26.02.2026	Зміни було внесено до Положення про порядок визначення банками України та банківськими групами мінімального розміру ризику розрахунку. Зокрема було перенесено строки запровадження розрахунку розміру мінімального ризику. Так розрахунки будуть здійснюватись в тестовому режимі зі звітної дати 01 лютого 2026 року до звітної дати 30 травня 2026 року (включно) станом на дати, які є звітними для файлів із показниками статистичної звітності зі щоденною періодичністю подання. Інформація про результати таких розрахунків буде подаватись до НБУ за встановленою ним формою до 23 години 00 хвилин робочого дня, наступного за відповідною звітною датою На постійній основі здійснювати розрахунок мінімального розміру ризику розрахунку згідно з вимогами Положення необхідно буде, починаючи зі звітної дати 01 червня 2026 року	Регулювання діяльності банків

Про затвердження Змін до Тарифів на послуги (операції), що надаються (здійснюються) Національним банком України в системі електронних платежів та у сфері розрахунково-касового обслуговування	17	26.02.2026	Зміни було внесено до тарифів, затверджених Постановою Правління НБУ № 333 від 12.08. 2003 року. Зокрема, було змінено назву однієї послуги та доповнено перелік 2 новими безоплатними послугами	Актуалізація переліку послуг що надаються НБУ в системі електронних платежів та у сфері касового обслуговування та встановлення тарифів на нові послуги
Про внесення зміни до постанови Правління Національного банку України від 14 травня 2019 року № 67	18	26.02.2026	НБУ переглянув граничні строки розрахунків для окремих експортних операцій згідно з отриманими пропозиціями від уряду (розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 червня 2024 року № 573-р “Про внесення змін до розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 лютого 2019 р. № 76”). Ураховуючи результати проведених консультацій з Міністерством економіки, довкілля та сільського господарства, НБУ збільшує зі 180 до 270 днів граничні строки розрахунків за операціями з експорту сільськогосподарської та спеціалізованої техніки, здійснених з 01 березня 2026 року. Йдеться про товари, що класифікуються за такими кодами згідно з УКТ ЗЕД: 8424, 8428, 8432, 8716.	Сприяння нарощенню обсягів експорту сільськогосподарської та спеціалізованої техніки та розвитку вітчизняного машинобудування
Про затвердження Змін до Положення про екстрену підтримку Національним банком України ліквідності банків	19	26.02.2026	Було внесено зміни до Положення, затвердженого Постановою Правління НБУ № 411 від 4.12.2016. Документ оновлює правила надання кредитів, дозволяючи одночасне прийняття рішень про генеральний договір та надання траншів, а також уточнює умови використання іноземної валюти як забезпечення	Сприяння стабільності банківської системи України шляхом ефективної екстреної підтримки ліквідності банків

Про затвердження Змін до Інструкції про безготівкові розрахунки в національній валюті користувачів платіжних послуг	20	26.02.2026	Було внесено зміни до Інструкції, затвердженої Постановою Правління НБУ № 163 Від 29.07.2022 НБУ визначив обов'язкові реквізити платіжної інструкції, що формується під час надання платіжної послуги з переказу коштів без відкриття рахунку, кошти для виконання якої платник перерахував з власного рахунку. До цього учасники платіжного ринку керувалися в цьому питанні загальними нормами законодавства. Зокрема, Національний банк: • зобов'язав надавача послуги з переказу коштів без відкриття рахунку забезпечити можливість платнику заповнювати реквізити фактичного платника, у тому числі в разі сплати платежів до бюджету однією особою за іншу. Це сприятиме коректному відображенню Державною податковою службою України сплати платежів до бюджету за тим платником, за яким обліковується зобов'язання; • надав право надавачу послуги з переказу коштів без відкриття рахунку заповнювати в платіжній інструкції: ○ реквізити за платника, використовуючи наявну в нього інформацію від платника та власні технічні засоби. Це дасть змогу платнику, який є постійним користувачем надавача послуги з переказу коштів без відкриття рахунку, не заповнювати кожного разу свої реквізити, а використовувати вже наявні в надавача; ○ такі реквізити, як призначення платежу, найменування отримувача, його код ЄДРПОУ та номер рахунку в разі оплати платником житлово-комунальних послуг та сплати платежів до бюджету (податків та зборів); • зобов'язав надавача платіжних послуг з переказу коштів без відкриття рахунку виконувати кожну платіжну інструкцію окремою платіжною операцією; • зобов'язав надавача послуги з переказу коштів без відкриття рахунку ознайомлювати споживача із заповненими реквізитами платіжної інструкції та надавати платнику підтвердну інформацію після прийняття до виконання платіжної інструкції (для підтвердження ініціювання платіжної операції); • передбачив, що споживач може не заповнювати такі обов'язкові реквізити, як прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) та ідентифікаційний код під час оплати житлово-комунальних послуг.	Підвищення ефективності роботи платіжного ринку та прозорості безготівкових розрахунків

Про затвердження Змін до Положення про визнання належності послуги чи операції до фінансової / обмеженої платіжної послуги та виявлення здійснення безліцензійної діяльності на ринку небанківських фінансових послуг і платіжному ринку	21	26.02.2026	НБУ оновив порядок проведення поглибленого аналізу та прийняття рішень за результатами виявлення здійснення безліцензійної діяльності на ринку небанківських фінансових послуг і платіжному ринку. Зміни, зокрема, передбачають: 1) можливість залучення Національним банком до проведення поглибленого аналізу третіх осіб; 2) удосконалений розподіл повноважень з питань, пов'язаних із виявленням безліцензійної діяльності, між Правлінням Національного банку, Комітетом з питань нагляду та регулювання діяльності банків, оверсайта платіжної інфраструктури і Комітетом з питань нагляду та регулювання діяльності ринків небанківських фінансових послуг.	Більш ефективно виявлення неавторизованих гравців на ринку небанківських фінансових послуг і платіжному ринку та притягнення їх до відповідальності.
<i>Рішення Комітету з питань нагляду та регулювання діяльності ринків небанківських фінансових послуг</i> Про відкликання ліцензії на здійснення діяльності кредитної спілки та виключення КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ "ЗАРАЗ" з Державного реєстру фінансових установ	№ 21/105-рк	26.02.2026	Рішення про відкликання ліцензії було прийнято за заявою кредитної спілки	Виконання НБУ своїх обов'язків регулятора фінансово ринку